

Programy UE finansujące ochronę środowiska w Polsce

Finansowanie ochrony środowiska w Polsce opiera się na celowych funduszach ekologicznych (Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska, wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszach ochrony środowiska) oraz środkach własnych inwestorów. W 1996 roku z funduszy ekologicznych pochodziło 30% środków na inwestycje proekologiczne, natomiast środki własne inwestorów oraz kredyty z banków stanowiły 40%. Udział pomocy zagranicznej w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych wyniósł 4% w 1997 roku.

Finansowe wsparcie Unii Europejskiej dla krajów kandydujących ma ułatwić przyjęcie wspólnotowego dorobku prawnego, w tym w sektorze ochrony środowiska. W latach 2000-2006 Polska będzie korzystać ze środków pomocowych pochodzących z funduszy przedakcesyjnych tj. ISPA, PHARE i SAPARD, a po przystąpieniu do UE Polska będzie mogła korzystać z funduszy strukturalnych. Do czasu wstąpienia do UE wsparcie z tych instrumentów wyniesie pomiędzy 200-250 milionów euro rocznie, natomiast po przystąpieniu do UE wzrośnie do ok. 400-590 milionów euro rocznie.

PHARE 2

Fundusz PHARE, który funkcjonuje od 1989 roku, wspiera rozwój regionalny. Fundusz ten przeznaczony jest m.in. na inwestycje infrastrukturalne w obszarze ochrony środowiska. W ramach funduszu PHARE udzielana jest pomoc głównie na przedsięwzięcia przekraczające 2 miliony euro. Po przystąpieniu do UE kontynuacją PHARE będą: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Europejski Fundusz Społeczny.

Informacje na temat PHARE/spójność gospodarczo-społeczna można znaleźć w:

- Urzędach Marszałkowskich w całej Polsce
- Ministerstwie Gospodarki
Departament Kontraktów Wojewódzkich i Programów Pomocowych
Tel. 022 661 88 89
Fax: 022 661 88 89
http://www.mg.gov.pl/smg/dkw_i_pp.htm

Programy UE finansujące ochronę środowiska w Polsce

ISPA

Fundusz ISPA (*Instrument for Structural Policies for Pre-Accession*) został utworzony w celu dostosowania się krajów kandydujących do przepisów UE w zakresie ochrony środowiska oraz infrastruktury transportowej, poprzez wsparcie finansowe inwestycji w tych dziedzinach. W ramach tego funduszu Polsce przypadają ma 312-384 milionów euro rocznie (z czego 50% na ochronę środowiska, 50% na infrastrukturę transportową). Fundusz ISPA przeznaczony na ochronę środowiska wspomagać będzie inwestycje duże, przekraczające 5 milionów euro. Zgodnie z wytycznymi, zawartymi w rządowym dokumencie „Strategia wykorzystania funduszu ISPA jako uzupełniającego instrumentu polityki ekologicznej państwa” do ISPA mają się kwalifikować głównie przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami oraz poprawy jakości powietrza.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

02-673 Warszawa, ul. Konstruktorska 3a

Telefony: 022 849 00 790, 022 849 22 80, 022 849 22 82

Fax: 022 849 20 98

<http://www.nfosigw.gov.pl/info/ISPA/kontakt.html>

SAPARD

Fundusz SAPARD (*Support for Agriculture and Rural Development*) przeznaczony jest na rozwój obszarów wiejskich. W dokumencie „SAPARD Program operacyjny dla Polski” Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi określiło siedem priorytetowych działań do finansowania z programu SAPARD. Spośród nich dwa obszary związane są z ochroną środowiska: poprawa infrastruktury obszarów wiejskich (działanie 3), programy rolno-środowiskowe i zalesianie (działanie 5). Działanie 3 przewiduje między innymi dotacje na zaopatrzenie gospodarstw wiejskich w wodę, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych, gospodarkę odpadami stałymi i odnawialne źródła energii oraz infrastrukturę drogową.

Na działanie 5 przypada zaledwie 22,92 milionów euro, co stanowi ok. 1,9% budżetu SAPARD w Polsce. Na uwagę zasługuje fakt, iż tylko część środków przeznaczona na działanie 5 będzie wspierać rolnictwo ekologiczne. Biorąc pod uwagę fakt rosnącego popytu na żywność ekologiczną w krajach Unii Europejskiej oraz niewykorzystany potencjał rolnictwa ekologicznego w Polsce, jego promocja powinna mieć charakter priorytetowy. Ponadto wsparcie finansowe ma przypadać gospodarstwom rolnym dopiero w drugim roku przestawiania się na

Programy UE finansujące ochronę środowiska w Polsce

metody produkcji ekologicznej, co może być niewystarczającym bodźcem do promocji gospodarstw ekologicznych.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Al. Jana Pawła II 70

00-175 Warszawa

infolinia: 0 800 38 00 84

<http://www.arimr.gov.pl/sapard.html>

Program SAVE II

Jest to program wspólnotowy mający na celu promowanie i rozwój racjonalnego wykorzystania energii. Poza tym ma na celu wykorzystanie technologii dotąd mało rozpowszechnionych oraz stworzenie takich warunków, w których inwestycje w efektywność energii byłyby ułatwione i uznane za atut na rynku.

Unia Europejska za pomocą SAVE II wspiera:

- studia wspomagające wdrażanie rozwiązań w efektywnym wykorzystaniu energii,
- działania pilotażowe umożliwiające przegląd rynku energetycznego i uzyskanie odpowiedniego know-how, co ma służyć poprawie efektywności inwestycji,
- upowszechnienie informacji, rozwój edukacji, szkoleń i wymiany doświadczeń, co ma służyć poprawie współpracy międzynarodowej w dziedzinie wykorzystania energii,
- działania monitorujące i wspierające,
- Agencje Programu SAVE.

W poszczególnych projektach SAVE II muszą brać udział co najmniej dwa kraje UE lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zaś kraje Europy środkowej i wschodniej muszą znaleźć jeszcze dwóch partnerów z UE lub EOG.

Ministerstwo Gospodarki wyznaczyło Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. (KAPE) do zarządzania programem SAVE w Polsce. KAPE ma za zadanie wspieranie polskiego udziału w programie energetycznym Unii Europejskiej. W ramach pełnienia tej funkcji KAPE propaguje informacje nt. programu SAVE, przygotowuje i rozpowszechnia broszury o programie, organizuje seminaria i szkolenia, współpracuje z mediami oraz udziela pomocy zainteresowanym instytucjom w przygotowywaniu wniosków. W ramach tej działalności KAPE powołało Komitet Sterujący programem SAVE w Polsce.

Programy UE finansujące ochronę środowiska w Polsce

ALTENER

Program ALTENER został przyjęty na mocy decyzji Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 28 lutego 2000 roku. Zakłada promocję odnawialnych źródeł energii w krajach Unii Europejskiej poprzez:

- stworzenie warunków prawnych, socjo – ekonomicznych oraz administracyjnych dla wdrażania wspólnotowego planu działań w dziedzinie odnawialnych źródeł energii,
- zachęcanie do inwestycji wspierających wytwarzanie oraz umożliwiających korzystanie z energii, pochodzącej ze źródeł odnawialnych w sektorze prywatnym i publicznym.

Cele programu ALTENER nawiązują ściśle do tych przedstawionych przez Unię Europejską w dziedzinie energetyki. Należą do nich przede wszystkim:

- ograniczenie emisji dwutlenku węgla,
- wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie energetycznym (osiągnięcie do roku 2010 12% udziału energii pochodzącej z tych źródeł w zużyciu energii brutto przez państwa Wspólnoty),
- zmniejszenie zależności od energii pochodzącej z importu,
- zapewnienie ochrony zasobów energetycznych,
- przyczynianie się do lokalnego i regionalnego rozwoju gospodarczego, zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak i socjalnym.

Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

00-691 Warszawa Ul. Nowogrodzka 35/41

tel. 022 622 27 97 fax 022 622 27 96

<http://www.kape.gov.pl/PL/index.phtml>

